

Vastine

Sivistystoimenjohtajan 4.3.2026 vastaus valtuustoaloitteeseen tulevaisuutta koskien hämmentää yhä. Esityksestä välittyy jälleen kerran, ettei palveluverkoston suunnittelun haasteiden ratkomiseen pidemmällä aikajänteellä ole ollut halua, kykyä, tai aikaa, vaikka lasten ja perheiden etu nimenomaan vaatisi palveluverkoston suunnittelua sillä tavoin kestäväälle pohjalle, ettei toiminnan peruspilareita tarvitsisi miettiä ja järjestellä uusiksi vuosittain. Tästä alkaa muodostua jo perinne.

Esityksen valmistelun puutteellisuus tältä osin hämmentää suuresti. Kielikylpypolun valinneiden perheiden erityistilannetta ei myöskään ehdotuksessa huomioida siltä osin, että varhaiskasvatustyöyksikön vaihtaminen lasten saamiseksi samaan yksikköön ei näin olisi lainkaan mahdollista, mikäli perhe haluaa pitää kiinni kielikylpyyn osallistumisesta. Perheiden arkeen lasten sijoittumisella samaan yksikköön on kuitenkin valtava merkitys ja eri yksiköihin jakamisen rasitus kohdistuu paitsi vanhempiin, myös lapsiin pidentyneiden hoitopäivien muodossa. Tammikummun syrjäinen sijainti vaikeuttaa kuitenkin venti- ja hakujärjestelyn lisäksi myös vierailuja lähialueella, kuten kirjastossa, urheilukentällä, metsässä ja puistoissa. Orastava yhteistyö ruotsinkielisen varhaiskasvatustoimijoiden kanssa elävän kaksikielisyyden hengessä hankaloituu myös merkittävästi, tai jopa estyy kokonaan.

Tammikummun tilojen riittävyys jatkossa kuvautuu myös kyseenalaisena, etenkin mikäli sinne pyritään siirtämään koko kielikylpy nykyisin sinne sijoitettujen lasten lisäksi. Selvityksessä todetaan suomenkielisten lasten määrän jatkossa kasvavan, joten vaikka palveluverkostossa tällä hetkellä ilmenee ylitarjontaa, ei tilanne jatkossa pysyisi samanlaisena, vaikka yhdestäkään käytössä olevasta tilasta ei luovuttaisi. Tarvetta olisi siten mitä ilmeisimmin tilasta luopumisen sijaan tilojen käytön kokonaisvaltainen uudelleenjärjestely siten, että käytössä olevat tilat voitaisiin hyödyntää entistä tarkoituksenmukaisemmin.

Mikäli paviljonkirakennuksen sisäilmaongelmat eivät ole ratkaistavissa, tiloista luopuminen toki kuvautuu väistämättömänä ratkaisuna. Terveet työtilat henkilöstölle ja luonnollisesti myös lapsille ovat ensiarvoisen tärkeitä. Nykyisessä ehdotuksessa rakennukseen kuitenkin oltaisiin edelleen sijoittamassa sekä esiopetusryhmä, että edellä mainitulla tavalla muita suomenkielisiä ryhmiä – käsittämätöntä kyllä, ei kuitenkaan ilmeisesti nykyisiä ryhmiä, vaikka aiemmassa selvityksessä lasten etuna pidettiin muutosten kohdistumista mahdollisimman pieneen osaan kaupungin lapsia.

Tämä ei ole vielääkään muuttunut. Kielikylpyryhmän siirtoa Tammikumpuun perustellaankin nyt suurilta osin sisäilmaongelmilla.

Koetut sisäilmaongelmat, joita ei ole tutkimuksin havaittu ja joiden alkuperää ei ole voitu selvittää (Yhdyskuntavaliokunta, pöytäkirja 28.10.2025/Pykälä 89: [Yhdyskuntavaliokunta Pöytäkirja 28.10.2025/Pykälä 89 | Dynasty tietopalvelu : Kauniaisten kaupunki](#))

ovat Lapsivaikutusten arviointi (LAVA):n selvityksen mukaan painavimmat syyt kielikylpyryhmän siirtämiseen Tammikummun päiväkotiin. Nämä sisäilmaongelmat eivät kuitenkaan muodostu esteeksi jonkin toisen lapsiryhmän sijoittamista Kielikylpy-paviljongin tiloihin.

Tammikumpu on rakennuksena varmasti hieno ja tarkoituksenmukainen, ja se rakennettiin ruotsinkielisten lasten uljaiksi tiloiksi. Tammikumpu ei kuitenkaan sijaintinsa vuoksi soveltunut ruotsinkielisten lasten päiväkodiksi, mutta jostain syystä soveltuu mainiosti kielikylpy- ja suomenkielisten lasten päiväkodiksi.

Onko näin, että kielikylpyläisyys altistaa sisäilmaongelmiin, johon muut ovat immuuneja, ja vuorostaan vahvistaa saavutettavuutta joka on muille esteellistä, vai millä perusteella nämä on arvioitu? Kielikylpyvanhempien vähäisellä lukumäärällä ja lyhyellä äänestäjävaikutus-jänteelläkö?

Vanhempina olemme pöyristyneitä tästä päätöksenteon suorituskyvystä. Mistä tämä johtuu, että tällaisiin päätelmiin on voitu päästä, ja miten me muutkin sinne päästään?

Perustelut Kielikylpyryhmän siirtämiseen Tammikumpuun tuntuvatkin olevan vahvat vain, mikäli ei tunne seutua, sen maantiedettä, tai ole lukenut selvityksiä, tai muitakaan asiaan liittyviä dokumentteja, tai mikäli vain kovasti tahtoo saada kielikylpy-paviljongin lapset pois Kasabergetin läheisyydestä.

Kielikylpy vahvistaa kuntamme vahvaa kaksikielisyyttä, ellei pidemmällä aikavälillä jopa edellytä vahvan kaksikielisyyden säilymistä ja suomenruotsalaisen kulttuurin vaalimista. Tämä rikkautta on syytä vaalia. Sitä ei vaalita erottamalla ruotsinkieliset ja kielikylpyläiset toisistaan pitkillä välimatkoilla, korkeilla aidoilla, tai piikkilangalla tahi tappuralla. Kieltä vaalitaan kieltä käyttämällä.

Ruotsinkielisten päiväkotien ja kielikylpyläisten välitön läheisyys vahvistaa lasten kielenkäyttöä yhteisten leikkipaikkojen ja kohtaamisten äärellä, jossa kieli tarttuu, kehittyy, kasvaa, ja elää. Eristämällä kieli kuihtuu, ja näivettyy.

Toivomme, että valiokunta ottaa huomioon koko palveluverkon, sekä kielikyllyn erityislaatuisuuden kaupunkimme kaksikielisyyden strategisena osana, jonka vuoksi kielikyllyn tulee sijaita mahdollisimman keskeisellä paikalla.

Jos tiloista välttämättä kustannussyistä halutaan luopua, olisiko syytä tarkastella vaihtoehtona Tammikummun tilojen vuokraamista yksityiselle toimijalle, tai peräti Espoolle. Molempien kieliryhmien vanhempien vastustuksen perusteella Tammikummun tilan remontointi Kauniaisten varhaiskasvatuksen käyttöön näyttäytyy virheenä, kun kaupungilla näin on kallis varhaiskasvatuksen yksikkö, johon lähes kukaan kaupungin vanhempi ei haluaisi/pystyisi lapsiaan viedä. Ongelma olisi ollut ennalta havaittavissa, jos ennen remontointipäätöstä olisi tutustuttu alueella Kauniaisten puolella sijaitsevaan asutuksen määrään.

Selvityksessä hämmennystä herättää myös Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin tilojen kuntoarvio verrattuna Kasabergetin vastaavaan arvioon. Miten on mahdollista, että Satuvuoren käytössä olevan tilan rakenteiden kunto on arvioitu tyydyttäväksi, kun samassa rakennuksessa sijaitsevan Kasabergetin osalta vastaava arvio on ”uusi”?

Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko varhaiskasvatuksen henkilöstön kantaa mahdollisiin tuleviin muutoksiin selvitetty lainkaan. Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuusongelmilla perustellaan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen keskittämistä yhteen yksikköön, mutta huomiotta jää se tosiasia, että henkilöstön saatavuustilanne on haastava myös suomenkielisen varhaiskasvatuksen puolella. Edellisen lyhytkestaisen ratkaisun seurauksena osa pätevistä henkilöstöstä menetettiin jo, kun henkilöstö teki omat päätelmänsä tulevaisuudestaan kaupungilla. Onko esitystä tehtäessä aidosti mietitty mahdollisuutta ruotsinkielisen ja kielikylvyssä ruotsia äidinkielenään puhuvien työntekijöiden ristiintyöskentelylle etenkin poissaolojen ja muiden haastavien tilanteiden yhteydessä? ”Kauniaisissa korostetaan, että kielikyllyn periaatteiden mukaan suomenkielisen varhaiskasvatuksen ruotsin kielen kielikylpyopetuksen tulee ensisijaisesti sijaita suomenkielisen varhaiskasvatuksen yhteydessä. Mikäli tätä periaatetta halutaan noudattaa, kielikylpyopetusta ei tällöin sijoiteta ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen yhteyteen, Kasabergets daghemin päiväkodin vapautuneisiin tiloihin.” Epäselväksi jää, miksi tai miten tätä korostetaan, kun kieliryhmien välinen yhteistyö edistäisi strategian mukaista elävää kaksikielisyyttä ja kielikyllyn tavoitetta, eli kielen ja kulttuurin oppimista?

Kielikylvyn merkitystä vetovoimatekijänä myös vähätellään, vaikka sillä on suuri merkitys perheiden valitessa asuinpaikkaa alueen kuntien joukosta, että kaupunki tarjoaa täyttää kielikylpypolkua peruskoulun loppuun saakka. Esityksestä saa sen käsityksen, että taustalla on ajatus kielikylvystä liian suurena kustannuksena ja toiveissa tai tavoitteena olisi sen alasajo kunnallisena palveluna siten, että mahdollisesti kielikylpyä jatkossa tarjoaisi yksityinen toimija, jos tarjoaisi. Onko tällaisen suunnitelman välittyminen kouluympäristöön huomioitu valmistelussa? Kielikylpyopettajien keskuudessa todennäköisesti ilmenee tarvetta suunnata katse muualle oman henkilökohtaisen tulevaisuuden ja työn jatkuvuuden turvaamiseksi, jos viesti kaupungilta on tällainen.

Kielikylvyn jatkoa suunniteltaessa tulisi huomioida myös kielikylvyn vaikutus ruotsinkielisten palveluiden jatkuvuudelle ja ruotsinkielentaitoisen väestön osuudelle jatkossa valtakunnallisestikin. Kielen ja kulttuurin oppiminen kielikylpy-ympäristössä ei uhkaa ruotsinkielisen väestön asemaa, vaan päinvastoin vahvistaa sitä, kun Kauniaisissakin kasvaa uusi sukupolvi äidinkielenään suomea puhuvia, joilta löytyy kykyä ja halua käyttää myös ruotsin kieltä sekä ymmärrystä kaksikielisyydestä rikkautena. Koska kielikylpypolun valinneilta perheiltä arvostusta ruotsin kielen taitoa kohtaan löytyy, herää kysymys, onko valmistelussa lainkaan huomioitu sitä mahdollisuutta, että osa vanhemmista voi päätyä vaihtamaan lapsena äidinkielen ruotsiksi saadakseen lapselle varhaiskasvatuspaikan Kasabergetista kielikylvyn tilalle, jos kunnallinen kielikylpytoiminta lakkautetaan? Mikäli Kasabergetin yksikköön syksystä 2026 alkaen syntyisi näin uusi, äidinkielenään suomea puhuvien, vasta ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen siirtyneiden lasten ryhmä, ei ole vaikea arvata, kumpaa kieltä lapset pääosin keskenään tällöin käyttäisivät, etenkin kun ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa epäilemättä on myös lapsia, joiden toinen kotikieli suomi on.

Joka tapauksessa arvokkaan kielikylpytoiminnan jatkumiselle äärimmäisen tärkeää olisi yhteisen, määrällisesti riittävän, pitkäaikaisen tilaratkaisun löytäminen, huomioiden myös kielikylpyjonossa olevien lasten määrä. Näin muista yksiköistä lapsia siirtyisi vapaaehtoisesti kielikylpypäiväkotiin ja lapsivaikutukset jäisivät aiemmin arvioitua huomattavasti vähäisemmiksi. Tämän turvaamiseksi tulisi tarkastella vaihtoehtona mm. kaikkien esikouluryhmien sijoittamista uuden koulurakennuksen yhteyteen ja/tai Pikku-Akatemian hyödyntämistä kielikylpypäiväkotina. Pikku-Akatemia on kuitenkin sijainniltaan muualta kaupungin alueelta tuleville lapsille keskeisempi ja helpommin saavutettava, kuin Tammikumpu. Lapsivaikutuksia arvioitaessa voitaisiin myös huomioida, että Pikku-Akatemiaan sijoittuvien ryhmien siirtyminen Tammikumpuun olisi pienempi muutos, kuin esimerkiksi kaupungin toiselta laidalta Sansipellosta tehtävä siirtymä. Tällaisen suuremman päiväkotiyksikön osoittamista kielikylpypäiväkodiksi tulisi vielä selvittää, etenkin kun joka vuosi kielikylvystä kiinnostuneita perheitä jää toiminnan ulkopuolelle ja kielikylpyperheissä sisaruksia joudutaan kuljettamaan eri yksiköihin. Myös kielikylvyn kustannustehokkuuden kannalta laajempi osallistuminen toimintaan lienee tavoiteltavaa.

Kielikylpy vanhemmat:

